

Itu Bunun mailantangus tu taiklas

Habasang Bunun hai malisvala tu sinihumis. Ukan mas kaisalpuan kaupa hanian malisvala malinaskal. Nituhimihdi mas na iskusia anis nakaunun. Maza Bunun hai sanasian tus’a tu hanian sadu,at, haiap tu naminmakua.

Mais haiap tu naminmakua a tus’a hai, sanasia vali, buan, lum. Aiza amin kanasia iviv, bahis, haiap tu iskukuin laupaku tu tus’a. Itu Bunun tastu paisanan tu isisipul hai kaz, sadu mas buan. Aiza buan laupang namintasal hai, haiapun tu laupang munapav buan. Mais taunasianin mazumu hai minmau’mu, tupaun tu mishang buan. Mais isdumdumin buan hai tupaun tu tuhum.

Itu Bunun hainiapan tus’a tu minvaivivaivi hai kaz maidus. Mathas haiapun hai, siamas talabal mas hamisan. Mais mamaklangin hai tupaun tu talabalin. Mais makazavin hai tupaun tu hamisanin. Auphasia itu Bunun kuzakuzan tu hanian hai kanasia tus’a. UkaBunun habasang haiap tu tastu buan hai piatu hanian? Kaz amin sanasia buan tu mintasal, min mau’mu’.

Tastu paisanan hai kaz haiapun ka talabal mas hamisan. Maupacia habasang maimadadaingaz tu taiklas. Sadu mas tus’a hai haiapin tu

naminmakuain laupaku. phasia Bunun mailantangus hai masvala malinaskal. Aupa haiap naia mais nahudanan, haiapa mais nabalivusan. Mais nahudanan hai sadu mas dihanin dadaza tu lum, adumatahdung. Mais nabalivusan hai sadu mas lum tu kusabai, piskikilav dau. Tastu paisanan mais napia balivus hai, mahtu amin haiapun sadu.

Kana sia ismut tu salavsavaz sadu mas lisav tu kalutkut. Mais natalabalin hai kaza Bunun tu pa tu “namin talabalin. mais nahamisan hai tupaun tu naming hamisannin. Bunun hai mapakadaidaz tu siduh mapin dangazdangaz. mapasusunu mais aiza kakaunun,cisais mama inama tu mahusbu. Mais kusia libus hanup hai, haiap mas isia libus tu isihumis. Sahal mas ismut tu mahtu kaunun, sahal mas dangias babas tu ismut.Mais milu’lu hai haiap kanaanak kilim ismut tu ispaiu at, mindadu a lu’lu.Mais mindahpa at mabahis hai, makusia amin ismut kilim mas namahtu ispiskazav, hud mas ismut tu lisav anis lamis tu iu.Bunun hai kapimaupa islulusan tu dailaz mas samu. Tudipa bunun hud davus mais taunasia lulusanan. Sain hai itu Bunun siduh tu sinihumis mas kaitaiklasan kanasia tus’a, ismut, lukis,tu sintal’ia, anis buan,vali,bintuhan,tu minvaivi vaivi mihumis sia dalahcin.

109 年全國語文競賽原住民族語朗讀【郡群布農語】 國中學生組 編號 3 號

祖先的智慧

過去，族人會依據天氣的變化來判斷未來的事情，如果要知道天氣的變化就要觀看雲、月亮、太陽，也可以依據風吹的方向及溫度來判斷。

布農族人數算日子的方式是觀察月亮的變化，上弦月是月初，月亮圓了是月中，當月亮又細又小的時候，就知道來到了月底。

族人知道的季節就只有兩個，最清楚的就是夏季、冬季。天氣熱了就知道是夏天，天氣冷了就知道是冬天，布農族人的工作時間就是依靠氣候。

族人不知道一個月有幾天，大家都依據月亮的形狀來推論，一年四季裡只知道夏天和冬天，要下雨之前看看天上的雲是不是黑的，颱風要來前會先看天上雲的形狀和飛行的快慢，觀察颱風草看有幾個皺褶等等。